

پاسخنامه

یازدهم انسانی
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۶ آبان ماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۴»

(رضا خان بابایی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گزاره‌ای با ارزش درست است، چون واریانس مجذور انحراف معیار است و انحراف معیار جذر واریانس است.

گزینه «۲»: گزاره نیست.

گزینه «۳»: $9 = \frac{4}{4} + 7$ مربع کامل است؛ بنابراین گزاره‌ای با ارزش درست است.

گزینه «۴»: «مجموع دو عدد فرد عددی فرد است»، گزاره‌ای با ارزش نادرست است؛ چون مجموع دو عدد فرد عددی زوج است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، مشابه فعالیت صفحه ۲ کتاب درسی، صفحه‌های ۲ و ۴)

۲- گزینه «۴»

(علی حسینی نوه)

برای نوشتن نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ ، باید آن را به صورت $p \vee q$ بنویسیم، و

نقیض آن برابر است:

$$\sim (\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$$

«زمین خیس نمی‌شود» $\Rightarrow \sim q =$ «زمین خیس می‌شود» $q =$

$p =$ «باران می‌بارد»

$p \wedge \sim q =$ «باران می‌بارد و زمین خیس نمی‌شود»

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۳- گزینه «۴»

(علی آزار)

با توجه به اینکه ارزش r معلوم نیست و $\sim q$ گزاره‌ای نادرست است، لذا

ارزش گزاره $r \vee \sim q$ به ارزش گزاره r بستگی دارد.

به انتقای مقدم درست است. $(p \wedge r) \Rightarrow (r \vee \sim q) \equiv F \Rightarrow r \equiv T$ ۱) ۱) به ارزش بستگی دارد همواره نادرست

$$2) (\sim r \wedge p) \Rightarrow (q \Rightarrow r) \equiv (\sim r \wedge F) \Rightarrow (T \Rightarrow r) \equiv F \Rightarrow (T \Rightarrow r) \equiv F \Rightarrow r \equiv T$$

به انتقای مقدم درست است.

پس ارزش هر دو گزاره درست هستند.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، مشابه کار در کلاس صفحه ۷ کتاب درسی، صفحه‌های ۴ تا ۷)

۴- گزینه «۱»

(پیمان طیار)

r گزاره‌ای درست است، بنابراین چون ارزش $(p \Rightarrow q) \wedge r$ همواره نادرست است، باید ارزش $p \Rightarrow q$ نادرست باشد، یعنی p دارای ارزش درست و q دارای ارزش نادرست است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، مشابه کار در کلاس صفحه‌های ۷ و ۹ کتاب درسی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۵- گزینه «۴»

(رضا خان بابایی)

ابتدا از قانون تبدیل گزاره شرطی به فصلی استفاده می‌کنیم:

$$\sim (\sim p \Rightarrow q) \vee \sim q$$

$$\equiv \sim (\sim p \vee q) \vee \sim q \equiv (\sim \sim p \wedge \sim q) \vee \sim q \equiv p \wedge \sim q \vee \sim q$$

قانون جذب

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۱۱)

۶- گزینه «۲»

(میثم فشنوری)

$$2^{-1} = \frac{1}{2} \rightarrow p \equiv F$$

$$\left. \begin{aligned} \sim (r \Rightarrow s) &\equiv \sim (\sim r \vee s) \equiv r \wedge \sim s \neq \sim r \Rightarrow s \\ x^2 - 4 &= 0 \rightarrow x_1 = 2, x_2 = -2 \rightarrow \text{یک جواب طبیعی دارد} \end{aligned} \right\} \Rightarrow q \equiv F$$

$$\left. \begin{aligned} 33 &\text{ عددی مرکب است.} \\ 19 &\text{ عددی اول است.} \end{aligned} \right\} \rightarrow F \Rightarrow F \equiv T \rightarrow r \equiv T$$

با توجه به ارزش‌های به‌دست آمده گزاره‌های دو شرطی را بررسی می‌کنیم.

الف) $p \Leftrightarrow r \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$

ب) $p \Leftrightarrow q \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$

ج) $q \Leftrightarrow r \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$

هم‌ارزی‌های «الف» و «ج» نادرست و هم‌ارزی «ب» درست است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸)

۷- گزینه «۴»

(عباس ماکلی)

$$p \Leftrightarrow q \equiv T \rightarrow p, q \equiv T \text{ یا } p, q \equiv F$$

$$\left\{ \begin{aligned} p, q \equiv F &\rightarrow (p \Rightarrow \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \rightarrow (F \Rightarrow T) \wedge (T \vee F) \equiv T \wedge T \equiv T \checkmark \\ p, q \equiv T &\rightarrow (p \Rightarrow \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \rightarrow (T \Rightarrow F) \wedge (F \vee T) \equiv F \wedge T \equiv F \times \end{aligned} \right.$$

بنابراین p و q همواره نادرست هستند، پس:

$$q \Rightarrow p \equiv F \Rightarrow F \equiv T \rightarrow \square \equiv T$$

$$\begin{cases} \sim (\sim p \wedge q) \wedge p \equiv \sim (T \wedge F) \wedge F \equiv F \rightarrow \bigcirc \equiv F \\ (\sim p \vee q) \Rightarrow (\sim q \wedge p) \equiv (T \vee F) \Rightarrow (T \wedge F) \equiv T \Rightarrow F \equiv F \rightarrow \Delta \equiv F \end{cases}$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۸)

۸- گزینه «۴»

(علی فسینی‌نوه)

می‌دانیم که اگر ارزش گزاره شرطی به انتفای مقدم درست باشد، ارزش

مقدم قطعاً نادرست است، پس:

$$p \vee q \equiv F \rightarrow q \text{ نادرست، } p \text{ نادرست}$$

حال با بررسی گزینه‌ها با توجه به اینکه p و q دارای ارزش نادرست

هستند، گزاره نادرست را مشخص می‌کنیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$\sim p \vee q \equiv T \vee F \rightarrow \text{گزاره دارای ارزش درست است.}$$

گزینه «۲»:

$$p \Rightarrow r \equiv F \Rightarrow r \rightarrow \text{گزاره به انتفای مقدم دارای ارزش درست است.}$$

گزینه «۳»:

$$\sim p \Rightarrow r \equiv T \Rightarrow r \rightarrow \text{به ارزش } r \text{ بستگی دارد.}$$

گزینه «۴»:

$$p \wedge r \equiv F \wedge r \rightarrow \text{گزاره دارای ارزش نادرست است.}$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۱۰)

۹- گزینه «۳»

(مهم اسری)

ارزش عکس نقیض یک گزاره شرطی با ارزش خود گزاره شرطی یکسان

است، پس $\sim p \Rightarrow q$ دارای ارزش نادرست است. تنها حالت نادرستی

ترکیب شرطی (ن د) است، یعنی مقدم درست و تالی نادرست باشد.

پس $\sim p$ ارزش درست دارد؛ بنابراین p دارای ارزش نادرست است.

همچنین q ارزش نادرست دارد.

$$p \vee q \equiv F \vee F \equiv F$$

$$q \equiv F$$

$$p \equiv F \rightarrow \sim p \equiv T$$

$$p \wedge q \equiv F \wedge F \equiv F$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۱۰- گزینه «۲»

(مهم اسری)

با توجه به نادرست بودن ارزش $\sim p$ ، q و $\sim r$ نتیجه می‌گیریم که p

درست، q نادرست و r نیز درست است. حالا ارزش هر چهار گزاره را

بررسی می‌کنیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$(\sim q \vee p) \Rightarrow \sim r \equiv (\sim F \vee T) \Rightarrow \sim T \equiv (T \vee T) \Rightarrow F \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

گزینه «۲»:

$$(p \Rightarrow r) \Leftrightarrow \sim q \equiv (T \Rightarrow T) \Leftrightarrow T \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

گزینه «۳»:

$$(q \Rightarrow \sim r) \wedge \sim p \equiv (F \Rightarrow F) \wedge F \equiv T \wedge F \equiv F$$

گزینه «۴»:

$$\sim p \wedge (\sim q \vee r) \equiv \sim T \wedge (\sim F \vee T) \equiv F \wedge (T \vee T) \equiv F \wedge T \equiv F$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، کار در کلاس صفحه ۹)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۳»

(علی صیدانلو)

الف) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود. اقدام مهم فرهنگی او تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز است.
ب) سعدی شیرازی نه تنها در ادبیات تعلیمی سخن‌گوی ضمیر خودآگاه ایرانی است بلکه در سرودن غزل‌های عاشقانه سرآمد شاعران و نویسندگان فارسی‌زبان است.

ج) سلمان ساوجی در غزل به سعدی و مولوی توجه خاصی داشت و مثنوی جمشید و خورشید او به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۲»

(ریحانه سادات طباطبایی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بازماندگان تیمور همچون بازماندگان چنگیز، کم‌وبیش از فرهنگ ایرانی تأثیر پذیرفتند و پس از مدتی در ایران متمدن شدند.
گزینه «۳»: با حمله ویرانگر مغول شاعران به ادبیاتی روی آوردند که به عواطف انسانی، آزادی، خدمت به خلق و روحیه تساهل و تسامح تکیه داشت.

گزینه «۴»: در زمان بایسنقر میرزا هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند و با تصاویر زیبا آراستند
(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)

الف) در کتاب تذکرة دولتشاه شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف آمده است.

ب) موضوع کتاب تاریخ‌گزیده تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ ه. ق. است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، نهایی فردارد ۱۴۰۴، صفحه‌های ۱۷ و ۱۹)

۱۴- گزینه «۳»

(سعیر معفری)

جناس: می، کی / تشبیه: کمند زلف / تشخیص: مخاطب قرار گرفتن دل / بیت، آرایه تلمیح ندارد.

(تشبیه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۴»

(سعیر معفری)

دین هدی مثل دایره / پیغمبر ما مرکز [است] / حیدر، خط پرگار [است] / چون ابر بهاری که دهد سیل به گلزار (۴)

(تشبیه، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۱۶- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

در بیت این گزینه، «چو» در معنی «وقتی‌که» است.

تشبیه در گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سمن‌بر، گلرخ

گزینه «۲»: من چو نقش دیوار

گزینه «۴»: تیغ بیزاری

(تشبیه، امتحانات مدارس، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۱۷- گزینه «۳»

(ریحانه سادات طباطبایی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تَ دَران سا ی ب نه سَر | کِش جَر را | کُن دَخ ضَر

گزینه «۲»: یا رَ بَزِ عِر | فَا ن مَ را پی | ما نِ ای سَر | شَا رِ دِه

گزینه «۴»: فِت نِ ی غِش | شَا قِ کُ نَد | اَن رُخ چُن | رُوز تَ را

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۸- گزینه «۴»

(محمدر نورانی)

پاسخ درست:

با نِخ تِ گان	گو این سُ خَن	سو زِش نَ با	شَد خا م را
-U--	-U--	-U--	-U--

(پایه‌های آوایی، امتحانات مدارس، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۹- گزینه «۴»

(علی صیدانلو)

عی ش در عا	لَم نَ بو دی	گَر نَ بو دی	رو ی زی با
--U-	--U-	--U-	--U-

اَ گَر بی جان	زَ وان خا هی	ت نی را
---U	---U	---U

(پایه‌های آوایی، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۲»

(محمدر نورانی)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲» هر دو به صورت مشترک به کمال‌بخشی و ارزش‌بخشی عشق اشاره دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دعوت به سکوت و تسلیم در محضر عشق

گزینه «۳»: غم عشق تو نفس مرا در سینه حبس کرده است.

گزینه «۴»: عشق پیوسته با درد و رنج همراه است و تن آسانی در راه عشق، بلای عاشق است.

(مغفوم، صفحه ۳۰)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی، همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند و به مثابه روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند. پاسخ‌های متفاوت به این پرسش‌های اساسی، جهان‌های فرهنگی مختلفی پدید می‌آورد.

(پهوان فرهنگی، مشابه سؤال ۲ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه‌های ۳ و ۴)

۲۲- گزینه «۲»

(هیبه مهبی)

- پیامد دیدگاه اول: نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.
- مبنای دیدگاه گروه دوم: جهان فرهنگی، مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است.
- نشانه‌های وجود دیدگاه گروه سوم در قرآن: قسمت سوم گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»، نشانگر وجود دیدگاه سوم در قرآن است.

(پهوان فرهنگی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۳- گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

فرهنگ‌های مختلف گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند. در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ‌های متفاوتی پدید می‌آیند و در زمانی واحد در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند. عمر برخی از فرهنگ‌ها کوتاه و برخی دیگر طولانی است. برخی در مناطقی محدود به وجود می‌آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کنند ولی برخی دیگر گسترش بسیاری دارند. نه تنها فرهنگ‌ها بلکه عناصر و اجزای فرهنگ‌ها نیز این گونه‌اند؛ برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی این گونه نیستند.

(فرهنگ پهوانی، مشابه سؤال ۱۲ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه ۱۱)

۲۴- گزینه «۲»

(نازنین خاتمه هابیلوسفازاره)

فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند؛ مگر اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق، نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.

(فرهنگ پهوانی، صفحه ۱۲)

۲۵- گزینه «۱»

(نازنین خاتمه هابیلوسفازاره)

در طول تاریخ، فرهنگ‌هایی وجود داشته‌اند که از مرزهای جغرافیایی خود عبور کرده و به سوی جهانی شدن گام برداشته‌اند. این فرهنگ‌ها دو گونه‌اند: گونه نخست: این نوع از فرهنگ، با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و منطقه پیرامونی تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.

گونه دوم: فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

(فرهنگ پهوانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۲۶- گزینه «۱»

(سیره نسرین نوربخش)

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد همان فرهنگ حق است. فارابی، جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

(فرهنگ پهوانی، صفحه ۱۳)

۲۷- گزینه «۳»

(مبینه مهبی)

- برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند و نقش انسان‌ها را در تعیین سرنوشتشان انکار می‌کنند، این فرهنگ‌ها قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

- فرهنگ جهانی باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توانایی دفاع از

هویت خود را نخواهد داشت.

- برخی فرهنگ‌ها با ایجاد قید و بندهایی مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان از این قید و بندها را تأمین کند.

(فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۸- گزینه «۴»

(نارنیز خاتمه فایلو صفا زاده)

غلبه نظامی همواره با غلبه فرهنگی همراه نیست. در تاریخ اقوامی بوده‌اند که با قدرت نظامی بر دیگر اقوام تسلط پیدا کرده‌اند. غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، اما همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال نمی‌آورد.

ایرانیان باستان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند اما جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

مغولان نیز با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ولی فرهنگ آن‌ها، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های جهانی شدن را نداشت. آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار می‌گرفتند که به لحاظ نظامی از آنان شکست خورده بودند.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی، ا، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۹- گزینه «۲»

(سیره نسرین نوریش)

الف) امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.
ب) استعمار اروپایی در سده هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

ج) استعمار، نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی، ا، صفحه ۲۳)

۳۰- گزینه «۳»

(زهره هاشمی قربانی)

در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند اما در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی، ا، مشابه سؤال‌های ۸۲ تا ۸۶ کتاب پرتکرار، صفحه ۲۵)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه «۲»

(ممبر رضا توکلی)

مورد اول: مشاهده مستقیم جهان، به روش علمی یا تجربی اشاره دارد.

مورد دوم: تأکید بر نظم موجود در جهان به روش‌های فلسفی - عقلی اشاره دارد.

مورد سوم: ارجاع به کتاب آسمانی، اشاره به روش استناد به وحی، آیات الهی، سخن و عمل بزرگان دین دارد.

مورد چهارم: کشفیات درونی و شخصی به شهود و دریافت درونی اشاره دارد.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۳۲- گزینه «۳»

(ملیکا ذکری)

عبارت چهارم: پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله آغاز می‌شود.

تصحیح عبارات نادرست:

عبارت اول: فرضیه‌ها در صورت تأیید شدن به اصول یا قوانین تبدیل می‌شوند، مجموعه‌ای از اصول یا قوانین نظریه‌ها را شکل می‌دهد.

عبارت دوم: در علوم تجربی تنها پدیده‌های قابل مشاهده و قابل اندازه‌گیری، بررسی می‌شوند.

عبارت سوم: پاسخ اولیه پژوهشگران یا همان فرضیه‌ها قابل تغییر هستند و با ایجاد تغییر در پیش فرض‌های پژوهشگر، فرضیه‌ها نیز تغییر خواهد کرد.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه،

برگرفته از سؤال ۱۶ کتاب پرکرار، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۳۳- گزینه «۴»

(ممبر عرفان فرهادی)

گزینه «۱»: علاقه‌مندی دانش‌آموزان و اینکه به چه رشته‌ای علاقه دارند، مورد بررسی است؛ پس مربوط به توصیف است.

گزینه «۲»: همیشه این احتمال وجود دارد که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیحی وجود داشته باشد (مثلاً چند نوع تبیین‌های مختلف تجربی یا تبیین عقلی یا تبیین دینی یا ...). بنابراین، نباید با دست‌یافتن به یک تبیین خاص، تبیین‌های محتمل یا صحیح دیگر را رد کنیم.

گزینه «۳»: این احتمال داده شده است که بالا بودن هوش فرد احتمالاً زمان یادگیری او را کاهش خواهد داد؛ پس پیش‌بینی صورت گرفته است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ قرار گرفتن دانشمندان تحت تأثیر پیش‌فرض‌ها و نظریات پذیرفته‌شده در هر علم، بیش از همه بر مشاهده و دقت دانشمندان تأثیر می‌گذارد.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۳۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

یافته‌های به‌دست آمده از روش علمی شخصی نیست، بلکه هر دانشمند با رعایت ضوابط علمی، می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۳۵- گزینه «۴»

(هاثا احمدزاده)

یکی از جامع‌ترین تعاریف علم روان‌شناسی عبارت است از «علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی» فرایندهای ذهنی یعنی اموری که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند و این علم تنها به بررسی رفتار، محدود نمی‌شود. (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

مطالعه رفتار یعنی مطالعه فعالیت‌های مورد مشاهده، در علم روان‌شناسی محدود به انسان نیست و در بسیاری از آزمایش‌ها، تفاوتی میان انسان و حیوان گذاشته نمی‌شود. (رد گزینه «۳»)

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۳۶- گزینه «۲»

(ممبر عرفان فرهادی)

پردازش ادراکی: هرگاه پردازش فقط بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه داشته باشد، پردازش از نوع ادراکی است. پردازش مفهومی: پردازشی است که علاوه بر ویژگی‌های حسی تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی نیز قرار دارد.

- پردازش آوا، معطوف به ویژگی‌های ظاهری است؛ بنابراین پردازش او ادراکی است.

- پردازش آیدا، علاوه بر ویژگی‌های حسی، تحت تأثیر پردازش‌های کیفی نیز قرار دارد.

(روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۳۷- گزینه «۴»

(ملیکا زکری)

تصحیح عبارات نادرست:

ب) در پرسش‌نامه‌ها از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او پرسش می‌شود و باید به شکل دقیق نمره‌گذاری شوند.

د) انگیزه دانش‌آموزان متغیری است که به وسیله پرسش‌نامه یا مصاحبه می‌توان آن را بررسی کرد.

(روانشناسی: تعریف و روش مورد مطالعه،

مشابه سؤال ۹ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۳۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

ابراز خشم اشاره به رشد هیجانی و ضرورت رعایت حقوق دیگران دلالت بر رشد اخلاقی دارد.

(روانشناسی رشد، صفحه ۳۷)

۳۹- گزینه «۲»

(مفهم صبیبی)

در گزینه «۱» سبک فرزندپروری، در گزینه «۳» شرایط آب و هوایی و در گزینه «۴» زبان یا لهجه آموخته‌شده مربوط به عوامل محیطی است.

(روانشناسی رشد، مشابه فعالیت صفحه ۳۹ کتاب درسی)

۴۰- گزینه «۴»

(مفهم صبیبی)

تصویر نشان‌دهنده دوقلوهای ناهمسان است که از دو تخمک جدا به وجود آمده‌اند.

(روانشناسی رشد، صفحه ۳۰)

عربی، زبان قرآن (۲)

۴۱- گزینه «۱»

(مهران سعیدنیا)

«خیر الناس إليك»: بهترین مردم نزد تو (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «من»: کسی است

که (رد گزینه ۳) / «أهدى إليك»: به تو هدیه کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) /

«خَطَأً»: خطای (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه، صفحه ۷)

۴۲- گزینه «۴»

(مفهم رضا قانرازمینی)

«ذلک الراعی الحکیم»: آن چوپان حکیم (رد گزینه ۱) / «عاصر نبی الله داوود»:

معاصر پیامبر خدا، داوود بود (رد گزینه ۱) / «کان له اشتهار»: شهرت داشت (رد

گزینه‌های ۱ و ۲) / «فی الوصایا الّتی»: در وصیت‌هایی که (رد سایر گزینه‌ها) /

«أوصاها لابنہ»: آن را به پسرش سفارش کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه، صفحه ۲)

۴۳- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

«کان یتکلم»: صحبت می‌کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «مع زمیل مثله»: با یک

هم‌شاگردی مانند خودش (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «یضحک» (در این‌جا): می‌خندید

(رد گزینه ۱) / «فصحه»: پس او را نصیحت کرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه، ترکیبی)

۴۴- گزینه «۴»

(کامران عبدالهی)

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه صحیح: «در زندگی، دانش از دارایی برای مردم سودمندتر است.»

گزینه «۲»: «أحسن کُتبی»: بهترین کتاب‌هایم

گزینه «۳»: «قُرئ» (فعل ماضی مجهول): خوانده شد

(ترجمه، ترکیبی)

۴۵- گزینه «۳»

(آرمین ساعدپناه)

«شلواری آن مغازه»: سراویلُ ذلک المتجر (رد سایر گزینه‌ها) / «گران‌اند»: غالیه

(رد گزینه ۴) / «نمی‌توانی»: لاَ تَقْدِرُ، لاَ تَسْتَطِيعُ / «آن‌ها را بخری»: أن تشتريها

(رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(تعریب، صفحه ۹)

۴۶- گزینه «۴»

(مفهم رضا سوری)

عبارات گزینه «۴» هر دو بر این مفهوم تأکید دارند که دشمنی عاقل، بهتر از دوستی نادان است.

(مفهوم، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه‌های ۸، ۱۳ و ۱۴ کتاب درسی)

۴۷- گزینه «۳»

(معمدرضا خاترا امینی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فخر فروش» صحیح است.

گزینه «۲»: «گمراه شد» صحیح است.

گزینه «۴»: «ترازو» صحیح است.

(واژگان، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۸ و ۱۱ کتاب درسی)

۴۸- گزینه «۱»

(مهران سعیدنیا)

در این عبارت «شرّ» به معنای «بدی» است؛ بنابراین اسم تفضیل نیست.

ترجمه عبارت: دروغ بدی‌ای است که به مردم ضرر می‌رساند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دروغ از بدترین عادت‌هایی است که انسان را به بدبختی نزدیک می‌کند.

گزینه «۳»: بی‌شک غرور، بدترین عیب‌ها نزد انسان است.

گزینه «۴»: بدترین مردم کسی است که از خیانت دوری نمی‌کند.

(قواعد، صفحه‌های ۶ و ۷)

۴۹- گزینه «۳»

(انحشین کریمیان‌فر)

اسم تفضیل در حالت مقایسه بین دو اسم (مذکر یا مؤنث) بر وزن «أفعل» می‌آید.

در گزینه «۳»، باید اسم تفضیل به صورت «أكبر» می‌آمد.

(قواعد، صفحه ۵)

۵۰- گزینه «۴»

(کامران عبدالهی)

«أوسط» در این گزینه اسم تفضیل است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الأحمر (قرمز)» اسم تفضیل نیست.

گزینه «۲»: «أعلم (می‌دانم)» اسم تفضیل نیست.

گزینه «۳»: «أحسن (نیکی کرد)» اسم تفضیل نیست.

(قواعد، برگرفته از سؤال دهم امتحان نهایی فرّار ۱۳۹۳، صفحه‌های ۴ تا ۶ کتاب درسی)

تاریخ (۲)

۵۱- گزینه «۴»

(هیبیه مصبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان، گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند.

گزینه «۲»: تمامی دست‌ساخته‌های انسانی بازمانده از گذشته، اطلاعات بسیار مفیدی برای بازآفرینی گذشته، در اختیار مورخان می‌گذارند.

گزینه «۳»: محوطه‌ها و بناهای تاریخی، به مورخان برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کنند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۵۲- گزینه «۲»

(معمرموری یعقوبی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) تاریخ عمومی

ب) تاریخ محلی

ج) تکی‌نگاری

د) سفرنامه

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی،

برگرفته از سؤال ۲ امتحان نهایی فرّار ۱۴۰۴، صفحه‌های ۴ تا ۷)

۵۳- گزینه «۱»

(موری‌کاردران)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) از جمله متون جغرافیایی که با عنوان مشترک می‌توان در پژوهش تاریخ دوران اسلامی استفاده کرد، المسالك و الممالك تألیف نویسنده‌گان مختلف از جمله اصطخری است.

ج) کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعاتی سودمند درباره شیوه کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۸، ۱۰ و ۱۱)

۵۴- گزینه «۴»

(معمرمهری یعقوبی)

مهم‌ترین رسالت مورخان، تلاش برای فهم رویدادهای گذشته است.

(روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۳)

۵۵- گزینه «۱»

(آراش شاونر)

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر براساس روش موضوع‌محوری نوشته شده‌اند. ضمن اینکه این آثار از برجسته‌ترین آثار به شیوه تاریخ‌نگاری تحلیلی نیز هستند.

گزینه «۳»: گزارش وقایع محرم ذیل حوادث سال ۶۱ ق توسط طبری، به ترتیب زمان وقوع حوادث یا سال‌شماری نگارش یافته است.

گزینه «۴»: مورخان در دوران اسلامی گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به دو روش سال‌شماری و موضوعی تنظیم و ارائه می‌کردند.

(روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۵۶- گزینه «۱»

(مهری لک‌زدان)

تشریح عبارت‌ها:

الف) شاید یکی از معایب روش تاریخ‌نگاری روایی، این باشد که نویسندگان، به دور از هر گونه نقد و انتقاد، هیچ نظری درباره درستی یا نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند.

ب) عبارتی نادرست و فاقد اعتبار است، زیرا زمان و مکان دو رکن مهم رویدادهای تاریخی است.

ج) بسیاری از مورخان مانند ابن‌مسکویه، بیهقی، مقدسی و یعقوبی، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

۵۷- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی تاریخ‌نگاری ترکیبی - ویژگی تاریخ‌نگاری روایی

گزینه «۲»: ویژگی تاریخ‌نگاری تحلیلی - ویژگی تاریخ‌نگاری روایی

گزینه «۳»: ویژگی تاریخ‌نگاری تحلیلی - ویژگی تاریخ‌نگاری ترکیبی

گزینه «۴»: ویژگی تاریخ‌نگاری ترکیبی - ویژگی تاریخ‌نگاری ترکیبی

(روش پژوهش در تاریخ)

برگرفته از سؤال ۱ الف، امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸

۵۸- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) یکی از مشخصات آیین بت‌پرستی، بی‌اعتقادی به جهان پس از مرگ بود و آیات متعددی در قرآن مجید هست که دلالت بر این موضوع دارد.

ج) برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود.

(اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۵۹- گزینه «۱»

(پوار لیلیان)

پیامبر اکرم (ص) در ۲۵ سالگی با حضرت خدیجه (س) ازدواج کرده‌اند و شرکت در پیمان جوانمردان (حلف الفضول) و نصب حجرالاسود، به ترتیب در ۲۰ و ۲۵ سالگی ایشان اتفاق افتاده است.

(اسلام در مکه، برگرفته از سؤال ۱۰ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه ۲۵)

۶۰- گزینه «۲»

(پوار لیلیان)

مدتی پس از پایان تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان در سال دهم بعثت، حضرت خدیجه (ع) و حضرت ابوطالب، دو حامی بزرگ حضرت محمد (ص)، به فاصله کوتاهی از دنیا رفتند و با رحلت ایشان جسارت و آزار مشرکان نسبت به رسول خدا (ص) بیشتر شد.

وقایع «ج» و «د» مربوط به همین دوران است.

عبارت‌های «الف» و «ب» قبل از سال دهم بعثت روی داده‌اند.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۹)

جغرافیا (۲)

۶۱- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی (طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ...) همگون و خاصی دارد؛ به‌طوری که با بخش‌های مجاور خود متفاوت است.

(معنا و مفهوم تاهیه، صفحه ۴)

۶۲- گزینه «۴»

(مفهوم‌های یعقوبی)

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

(معنا و مفهوم ناحیه، برگرفته از سؤال ۴ الف،

امتحان نهایی فردار ۱۴۰۳، صفحه ۵)

۶۳- گزینه «۲»

(سمیه طالبی)

دین هندو در هند بیشترین پیروان را دارد (با ۷۹/۸ درصد) و مسجد جامع دهلی، یکی از بزرگ‌ترین مسجدهای جهان، در این کشور قرار گرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد و زبان آلمانی متکلمان بیشتری دارد.

گزینه «۳»: نوع خاک، ناحیه‌های متمایز از یکدیگر به وجود می‌آورد و بر نوع پوشش گیاهی و کشت و ... نیز تأثیر می‌گذارد.

گزینه «۴»: بیشتر نواحی صنعتی اروپا در شمال و غرب این قاره قرار دارند.

(معنا و مفهوم ناحیه، صفحه‌های ۶، ۸ و ۹)

۶۴- گزینه «۱»

(امیر حمزه‌اری)

- عبارت اول، مربوط به «نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند» است و امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها به‌ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

- عبارت دوم، مربوط به «نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند»، است.

(انسان و ناحیه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۶۵- گزینه «۱»

(مهری کاروان)

- زیرا نیازهای انسان‌ها افزایش یافته است و برای رفع این نیازها با سایر نواحی کنش متقابل دارند.

- علت اصلی مهاجرت مسلمانان میانمار به بنگلادش پاکسازی قومی دولت میانمار است.

(انسان و ناحیه، برگرفته از گفت‌وگو کنیز صفحه ۱۵، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۶۶- گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارند. معمولاً هر چه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می‌گردند.

(انسان و ناحیه، صفحه ۱۵)

۶۷- گزینه «۲»

(مهری کاروان)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) عوامل انسانی و عوامل طبیعی در تغییر مرزهای نواحی موثرند، مانند وقوع خشکسالی و تغییر در وسعت یک ناحیه کشاورزی.

(ج) نواحی طبیعی بخش گسترده‌ای از سطح زمین را به خود اختصاص داده‌اند.

(انسان و ناحیه، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۶۸- گزینه «۳»

(مهری کاروان)

بررسی عبارت نادرست:

(ب) جهت وزش بادهای بر اثر حرکت وضعی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت غرب و شرق منحرف می‌شود.

(ج) در مناطق استوایی، هر روز عصر باران‌های تند و رعد و برق مشاهده می‌شود.

(نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۶)

۶۹- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

جابه‌جایی توده‌های هوا بین کمربندهای فشار، موجب وزش بادهای مختلف در سطح کره زمین و تغییرات آب و هوایی می‌شود.

(نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۶)

۷۰- گزینه «۴»

(هیبه ممبی)

ویژگی‌های ناحیه حاره‌ای (استوا)، باعث می‌شود رطوبت در این ناحیه به‌صورت باران فرو ریزد، پس «الف» زمینه‌ساز «د» است.

در ناحیه کم‌فشار از فشار هوا در واحد حجم کاسته می‌شود. هوای گرم نسبت به اطراف خود فشار کمتری دارد و در نتیجه بر روی منطقه گرم یک مرکز کم‌فشار ایجاد می‌شود. لذا «ج» سبب ایجاد «ب» است.

(نواحی آب و هوایی، برگرفته از سؤال ۱۱۳ کتاب جامع، صفحه‌های ۲۴ و ۲۶)

فلسفه

۷۱- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند سؤال‌های اساسی و بنیادی است و به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. فیلسوف درباره آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست. بحث از علت پدیده‌ها، مربوط به وجود است و فلسفی است. بحث از این که انسان‌ها از کجا آمده‌اند، درباره به وجود آمدن انسان‌ها و فلسفی است. چگونگی جهان نیز بحث از حقیقت جهان است که فلسفی محسوب می‌شود؛ اما چرایی نیاز انسان به هوا برای زنده ماندن، مربوط به علوم تجربی است.

(پیش‌تستی فلسفه، صفحه‌های ۶ و ۹)

۷۲- گزینه «۴»

(نازنین خاتمه هابیلوصفا زاده)

دانش فلسفه، دارای یک بخش اصلی (ریشه‌ای) و تعدادی بخش‌های فرعی (فلسفه‌های مضاف) است. بخش ریشه‌ای فلسفه، شامل دو بخش «هستی‌شناسی» و «معرفت‌شناسی» است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به فلسفه مضاف (فلسفه علوم اجتماعی)

گزینه «۲»: مربوط به فلسفه مضاف (فلسفه سیاست)

گزینه «۳»: مربوط به فلسفه مضاف (فلسفه اخلاق)

گزینه «۴»: مربوط به معرفت‌شناسی

(ریشه و شافه‌های فلسفه، برگرفته از «بررسی» صفحه ۱۳ کتاب درسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۷۳- گزینه «۳»

(نازنین خاتمه هابیلوصفا زاده)

در این گزینه، ماهیت و چیستی موسیقی مورد بررسی قرار گرفته است. این‌گونه مسائل در فلسفه موسیقی و هنر بررسی می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مربوط به خود علم اخلاق است.

گزینه «۲»: مربوط به معرفت‌شناسی است.

گزینه «۴»: مربوط به خود علم تاریخ است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۷۴- گزینه «۲»

(مفهم رضایی بقا)

در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند، نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد و یا از ابزاری مانند میکروسکوپ و تلسکوپ کمک گرفت. در این موارد فقط باید به توانایی عقل و استدلال‌های عقلی تکیه کرد و با تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک‌تر شد. روش فلسفه، روش عقلی و استدلال قیاسی است؛ اما گزینه «۱» از راه استقرا و گزینه «۳» از راه شهود و گزینه «۴» از راه استناد به وحی به سؤال پاسخ داده‌اند. تنها گزینه‌ای که از راه عقل به سؤال مذکور پاسخ داده است، گزینه «۲» است.

(پیش‌تستی فلسفه، صفحه ۱۰)

۷۵- گزینه «۲»

(نازنین خاتمه هابیلوصفا زاده)

هابز، وجود را تک‌بعدی می‌بیند (بخش ریشه‌ای فلسفه، نظر هستی‌شناختی)، بنابراین، ریشه‌های اخلاق را در همان رفتار طبیعی انسان جست‌وجو می‌کند. (فلسفه مضاف، فلسفه اخلاق).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نمایانگر تأثیر معرفت‌شناسی بر هستی‌شناسی است.

گزینه «۳»: نشان‌دهنده تأثیر فلسفه مضاف (فلسفه علوم اجتماعی)، بر علوم کاربردی و غیرفلسفی (علم سیاست و قدرت) است.

گزینه «۴»: نشان‌دهنده تأثیر هر اندیشه فلسفی، بر اندیشه‌های دیگر فیلسوف است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

فلسفه - تبدیل به تست سؤال‌های تشریحی

۸۱- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

در فلسفه علوم اجتماعی، دیدگاهی وجود دارد که معتقد است هم افراد اصالت دارند و هم جامعه. اینان معتقدند که گرچه افراد تحت تأثیر عوامل اجتماعی قرار می‌گیرند، اما هیچ‌گاه قدرت اختیار و تصمیم‌گیری خود را از دست نمی‌دهند و توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر جامعه را دارند. مراحل تفکر فلسفی عبارت‌اند از:

(۱) رویه‌رو شدن با مجهول‌ها و مسئله‌های فلسفی

(۲) طرح پرسش‌های فلسفی

(۳) رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال

(۴) رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت

(ترکیبی، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه‌های ۵ و ۱۶)

۸۲- گزینه ۳»

(مهمر رضایی‌بقا)

فلسفه درباره بنیادی‌ترین مسئله‌ها و موضوعات جهان و انسان بحث می‌کند و در هر موضوعی به دنبال نهایی‌ترین پرسش‌ها است.

(پستی فلسفه، برگرفته از امتحانات مدرسه، صفحه‌های ۸ و ۹)

۸۳- گزینه ۲»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

با توجه به اینکه شاخه‌های فلسفه، قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند، باور هستی‌شناسانه «وجود صرفاً مادی است»، منجر به باور اینکه «انسان تک‌ساحتی است» در حوزه انسان‌شناسی فلسفی می‌شود که خود این باور می‌تواند در فلسفه اخلاق به شکل «اخلاق صرفاً ابزاری برای حفظ نظم جامعه است» تجلی پیدا کند.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، برگرفته از سؤال ۵ آزمون نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه ۱۴)

۸۴- گزینه ۳»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

مبانی و زیربناهای علوم در فلسفه بررسی می‌شوند و فلسفه علوم اجتماعی یکی از شاخه‌های مهم فلسفه است که یکی از مسائل مورد توجه در آن، مسئله اصالت فرد یا جامعه است. معتقدان به اصالت جامعه معتقدند که افراد جامعه، نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و تصمیم‌گیری‌های آنان، تابع شرایط اجتماعی آنان است.

۷۶- گزینه ۲»

(موسی سپاهی)

پارشدن ناگهانی زنجیرها، نماد رهایی ناگهانی و بدون آمادگی از باورهای نادرست است که این وضعیت باعث درد چشم، مقاومت ذهنی و احتمال بازگشت فرد به باورهای قبلی می‌شود تا زمانی که بتواند به تدریج به نور و حقیقت عادت کند.

(فلسفه و زندگی، برگرفته از «بررسی» صفحه ۲۶ کتاب درسی، صفحه ۲۵)

۷۷- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

افرادی که باورهای خود را براساس عادت پذیرفته‌اند، معمولاً نقدهای متفکران را نمی‌پذیرند و حتی ممکن است دیدگاه آنان را باطل بدانند، زیرا باورها جزئی از هویت و رفتارهای روزمره‌شان شده است.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴)

۷۸- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

باورها چه منطقی و مستدل باشند و چه صرفاً بر پایه تجربه، فرهنگ، خانواده یا عادت شکل گرفته باشند، تأثیر مستقیم و عمیقی بر رفتارها، انتخاب‌ها و تصمیم‌گیری‌های ما دارند.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۷۹- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف) برای درک بهتر هر مکتب تربیتی باید فلسفه پشتوانه آن را بررسی کرد.

(ب) در دیدگاه سوم (اصالت توأمان فرد و جامعه) معتقد به تأثیر متقابل فرد بر جامعه و جامعه بر فرد هستیم.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، برگرفته از سؤال ۱۰۲ کتاب پرکار، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۸۰- گزینه ۲»

(یاسین ساعری)

دیدگاه اصالت جامعه، معتقد به سمت‌وسوی اجتماعی داشتن برنامه‌های فرهنگی و اقتصادی است نه بالعکس. سایر گزینه‌ها از ویژگی‌های مکتب «اصالت جامعه» است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: قوانین بنیادین این مکتب در فلسفه علوم اجتماعی بررسی می‌شوند.

گزینه «۲»: این جمله مربوط به دیدگاه فلسفی سوم یعنی اصالت فرد و جامعه به صورت توأمان است.

گزینه «۴»: فلسفه علوم اجتماعی از شاخه‌های فلسفه است؛ نه مکتب اصالت جامعه.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۸۵- گزینه «۳»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند.

معتقدان به اصالت فرد، منافع فردی را مورد توجه قرار داده و معتقد به «لیبرالیسم» هستند و معتقدان به اصالت جامعه، منافع جمع را در اولویت قرار داده و در سیاست به «سوسیالیسم» معتقدند.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۸۶- گزینه «۴»

(تازنین فاطمه هاجیلومبغا زاده)

گروهی از فیلسوفان معتقدند که افراد یک جامعه، نقش و هویت مستقلی ندارند و افکار و اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های آنان، تابع شرایط اجتماعی آنان است. آنان که برای جامعه اصالت قائلند، برنامه‌ریزی‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی آنان، سمت‌وسویی اجتماعی دارد و منافع جمع را در اولویت قرار می‌دهند و در سیاست نیز به «سوسیالیسم» اعتقاد دارند که تأمین‌کننده منافع جمعی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۲»: این نظر فیلسوفانی است که هم فرد و هم جامعه را دارای اصالت می‌دانند.

گزینه «۳»: این عقیده کسانی است که در سیاست معتقد به «لیبرالیسم» هستند.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۸۷- گزینه «۳»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

تشریح عبارت‌ها:

الف) به عدم بهره‌مندی از فایده تفکر فلسفی «رهایی از عادت‌های غیرمنطقی» اشاره دارد. گاهی در جامعه افراد، افکار و عقایدی را که پشتوانه عقلی و منطقی محکم ندارند، می‌پذیرند؛ صرفاً چون نسل پشت نسل و در مرور زمان، به شکل یک عادت درآمده است. گزاره «شکستن آینه بدشناسی می‌آورد» نیز از جمله همین باورهاست.

ب) به عدم بهره‌مندی از فایده تفکر فلسفی «استقلال در اندیشه» اشاره دارد؛ زیرا فردی که استقلال در اندیشه داشته باشد، تابع برهان و دلیل است نه تصمیمات و نظرات افراد و اشخاص.

(فلسفه و زندگی، برگرفته از سؤال ۳ آزمون نهایی فردار ۱۴۰۳، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۸۸- گزینه «۲»

(یاس فاطمه ابراهیمیان)

هدف افلاطون از طرح تمثیل غار، نشان دادن این است که چگونه فلسفه، انسان را به سوی آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

(فلسفه و زندگی، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۸۹- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

تمثیل غار افلاطون، مثالی برای استقلال در اندیشه و رهایی از عادات غیرمنطقی است که می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سوی آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

(فلسفه و زندگی، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۹۰- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

برخی آدم‌ها کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند و به همان اندازه‌ای که از دور و برشان آموخته‌اند، قناعت می‌کنند. در نتیجه در انتخاب هدف نیز دقت نظر چندانی ندارند و بیشتر دنباله‌روی دیگرانند.

(فلسفه و زندگی، برگرفته از امتحانات مدرّس، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

دفترچه پاسخ

عمومی یازدهم انسانی

۱۶ آبان ۱۴۰۴

مراحان

فارسی (۲)	حسن افتاده، سعید جعفری، محسن فدایی، حمیدرضا کرمی، آرش مرتضایی فر
دین و زندگی (۲)	محسن بیانی، محمد رضایی بقا، فردین سماقی، محمد مهدی مانده علی، مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۲)	رحمت الله استیری، محمد مهدی دغلاوی، آرمین رحمانی، بیتا قربان پور

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	آرش مرتضایی فر	محسن اصغری	—	الناز معتمدی، زهرا شمسایی، مهدی یعقوبیان
دین و زندگی (۲)	محمد مهدی مانده علی	امیرمهدی افشار یاسین ساعدی	محمدفرحان فخاریان	محمدصدرا پنجه پور، یحیی بلوچی، مصطفی وکالتی
دین و زندگی اقلیت	دیورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی (۲)	بیتا قربان پور	طاها اصغریان، محدثه مرآتی	—	زهرا فلاحی سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
صفحه آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۳»

(عمیدرضا کرمی)

«برنشست» به معنی «سوار شد» است.

(لغت، صفحه ۱۷)

۱۰۲- گزینه «۳»

(آرش مرتضایی فر)

شکل صحیح املایی: حلاوت سنج- شغال- دغل

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۳»

(آرش مرتضایی فر)

گزینه «۳»: مفعولی «[من] امیر را هیچ ندیدم»

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌های غیر پاسخ، «را» در معنای حرف اضافه به کار رفته

است.

گزینه «۱»: برای «در هر سفری برای ما از این بیارند»

گزینه «۲»: برای «تا برای خویشتن ضیعتی حلال خزند»

گزینه «۴»: به «به بونصر بگوی»

(دستور، صفحه ۱۸)

۱۰۴- گزینه «۳»

(آرش مرتضایی فر)

«اشکی ز رخسارش فرومی‌ریخت»؛ وقتی جمله مفعول ندارد

امکان مجهول کردن آن نیست.

(دستور، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۰۵- گزینه «۱»

(مفسن فدایی- شیراز)

«امشب» در بیت گزینه «۱» نقش «متمم» دارد و در بقیه ابیات

«قید» است.

نکته: حرف ربط هنگامی که بیان‌کننده فاصله زمانی یا مکانی

باشد، حرف اضافه محسوب می‌شود؛ بنابراین «تا» در گزینه «۱»

حرف اضافه است.

(دستور، صفحه ۳۱)

۱۰۶- گزینه «۱»

(سعید پعفری)

الف) لشکرگاه: مجاز از مردم لشکرگاه

ب) مجاز ندارد.

ج) دل‌ها: مجاز از مردم

د) مجاز ندارد.

(آرایه، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰)

۱۰۷- گزینه «۲»

(حسن افتخاره- تبریز)

بیت «ج»: «بازو» مجاز از توانایی و تلاش

بیت «د»: «دو سرا» استعاره از دنیا و آخرت

بیت «الف»: «دست و پا»: تناسب

بیت «ب»: «جیب و غیب» جناس ناهمسان

(آرایه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۰۸- گزینه «۴»

(آرش مرتضایی‌فر)

در این بیت «اهریمن» استعاره از دشمن است و تشبیهی یافت نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «روی روز» و «دامن شب»: استعاره / روز و شب:

تضاد

گزینه «۲»: «چو آتش»: تشبیه / تکرار (واژه‌آرایی): آتش

گزینه «۳»: «افسرها»: مجاز از انسان‌های پاک و فداکار / واج‌آرایی

«ر»

(آرایه، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

۱۰۹- گزینه «۴»

(سعید بعفری)

بیت صورت پرسش و گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» به گونه‌ای اشاره دارند به این‌که همین جا حساب خود می‌کنم تا در رستاخیز گرفتار نشوم ولی بیت گزینه «۴» درباره‌ی شکرگزاری از خدا به خاطر تندرستی است.

(مفهوم، صفحه ۲۳)

۱۱۰- گزینه «۳»

(مفسن خدایی- شیراز)

مفهوم مشترک ابیات «۱، ۲ و ۴»، «ناپایداری دنیا و زودگذری عمر انسان» است ولی در بیت گزینه «۳» شاعر به «زودگذری عمر و ناپایداری دنیا» اشاره‌ای نکرده بلکه «نیکی کردن» را سفارش کرده است.

(مفهوم، صفحه ۳۳)

دین و زندگی (۲)

۱۱۱- گزینه «۴»

(فرزین سماقی)

بر اساس نیاز برتر شناخت هدف زندگی، انسان می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد، یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است. اگر کسانی دست به تحقیق و جست‌وجو بزنند، اما نتوانند به حقانیت دین جدید پی ببرند و عذرشان نزد خداوند پذیرفته است و مورد مؤاخذه قرار نمی‌گیرند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۷ و ۳۴)

۱۱۲- گزینه «۱»

(متمم رضایی بقا)

طبق آیات قرآن کریم: «خداوند از دین، همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود، و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید.» و «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آنکه به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت». خداوند به همه پیامبرانش توصیه نمود که دین واحد الهی را به پا دارند و در آن تفرقه نکنند و علت اختلاف اهل کتاب (یهودیان و مسیحیان) در دین واحد الهی، رشک و حسادت است که در میان آنها وجود داشت.

(درس ۲، صفحه ۱۷)

۱۱۳- گزینه «۳»

(متمم رضایی بقا)

به سبب ویژگی‌های مشترک (فطرت)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است، برساند.

(درس ۲، صفحه ۱۸)

۱۱۴- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

تفکر در آیات قرآن کریم و مطالعه تاریخ انبیای الهی نشان می‌دهد هر پیامبر جدیدی که از طرف خداوند مبعوث می‌شد، نه تنها پیامبران گذشته را انکار و رد نمی‌کرد، بلکه آن‌ها را تصدیق و خود را ادامه‌دهنده راه آنان معرفی می‌کرد. پیامبر جدید از مردم می‌خواست به دستور خداوند از او پیروی کنند و یاری‌اش دهند. پیامبر اکرم (ص) نیز که در سلسله انبیا قرار داشت، از همین روش پیروی کرده است. در قرآن کریم چنین می‌خوانیم: «و ما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل: جز این نیست که محمد پیامبری است که پیش از او پیامبرانی دیگر بوده‌اند.» و در جای دیگر می‌خوانیم: «انا اوحینا الیک کما اوحینا الی نوح و النبین من بعده: ما همچنان که به نوح و پیامبران بعد از او وحی کردیم، به تو [نیز] وحی کردیم.»

(درس ۲، صفحه ۲۲)

۱۱۵- گزینه «۱»

(مفسن بیاتی)

- پیامبر اکرم (ص) در اجتماعات مختلف خود را به عنوان آخرین پیامبر الهی معرفی می‌کرد تا پس از ایشان، کسی ادعای پیامبری نکند، یا اگر ادعا کرد، مردم فریب او را نخورند و بدانند که او پیامبر واقعی نیست.

۱۱۸- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

قرآن کریم منشأ (خاستگاه) اصلی اختلافات و چند دینی را از ناحیه آن دسته رهبران دینی می‌داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت)، پیامبر جدید را انکار می‌کردند و منشأ اصلی اختلاف در ادیان الهی می‌شدند.

(درس ۲، صفحه ۲۳)

۱۱۹- گزینه «۲»

(محمدر موری مانده‌علی)

تعیین امام معصوم از طرف خداوند، سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر، به‌جز دریافت وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد.

(درس ۳، صفحه ۲۹)

۱۲۰- گزینه «۴»

(مفسن بیاتی)

آیه «و من یتغ غیر الاسلام دیناً فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین: و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.» حال کسانی را توصیف می‌کند که دینی جز اسلام اختیار کرده‌اند. چرا که تنها دین اسلام می‌تواند مردم را به رستگاری در دنیا و آخرت برساند.

(درس ۳، صفحه ۳۳)

تعیین زمان ختم نبوت با خداست؛ زیرا اوست که دقیقاً می‌داند عوامل ختم نبوت فراهم شده، یا نه؛ مثلاً یکی از عوامل بی‌نیازی از آمدن پیامبر جدید، حفظ کتاب آسمانی از تحریف و وجود آن در میان مردم است.

(درس ۳، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۱۶- گزینه «۲»

(فردین سماقی)

انسان ویژگی‌هایی دارد (تفکر و تعقل) که سبب شده است نوع هدایت او با سایر موجودات متفاوت شود. از دیدگاه امام کاظم (ع) کسانی که از معرفت برتری برخوردار باشند، پیام الهی را بهتر می‌پذیرند.

(درس ۱، صفحه ۱۰)

۱۱۷- گزینه «۲»

(محمدر رضایی‌نقا)

این حدیث شریف از پیامبر (ص) که می‌فرماید: «أنا معاشر الانبیاء امرنا ان نكلّم الناس علی قدر عقولهم: ما پیامبران مأمور شده‌ایم که با مردم به اندازه عقلشان سخن بگوییم.» به یکی از علل آمدن پیامبران متعدد، یعنی رشد تدریجی سطح فکر مردم اشاره دارد.

(درس ۲، صفحه ۱۹)

زبان انگلیسی (۲)

۱۲۱- گزینه «۳»

(رحمت الله استیری)

ترجمه جمله: «الف: چند قرص نان روی این میز می بینی؟»

«ب: فقط دو تا»

نکته مهم درسی:

با توجه به جوابی که نفر دوم می دهد، مشخصاً در جای خالی باید

ساختاری را قرار بدهیم که در مورد تعداد چیزی پرسش می کند

و نه مقدار (رد گزینه «۱»). «loaf» به معنای «قرص نان» اسمی

قابل شمارش است که به همراه «how many» به کار می رود

(رد گزینه «۲»). دقت کنید که «bread» به معنای «نان»

به عنوان یک اسم غیر قابل شمارش نمی تواند بلافاصله بعد از

«how many» بیاید (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

۱۲۲- گزینه «۴»

(رحمت الله استیری)

ترجمه جمله: «ما خویشاوندان زیادی داریم، اما فقط تعداد کمی

از آن ها را به مهمانی دعوت کردیم.»

نکته مهم درسی:

با توجه به ضمیر مفعولی «them»، قطعاً در جای خالی نیاز به

حرف اضافه «of» داریم (رد گزینه «۱»). با توجه به کلمه «but»

(اما، در جای خالی نیاز به کمیت سنجی داریم که تضاد موجود بین

دو جمله را نشان دهد (رد گزینه «۳»). دقت کنید که بعد از

«only» نمی توان از «few» و «little» استفاده کرد، بلکه

ترکیب های «only a few» و «only a little» صحیح هستند و

چون «them» به «relatives» (خویشاوندان) اشاره دارد، باید از

«a few» استفاده کنیم که در کنار اسامی قابل شمارش کاربرد

دارد. (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۱۲۳- گزینه «۳»

(رحمت الله استیری)

ترجمه جمله: «اینجا یک خودکار است و مقداری کاغذ روی میز

برای نوشتن نامه وجود دارد.»

نکته مهم درسی:

دقت کنید که «paper» به معنای «روزنامه» قابل شمارش و به

معنای «کاغذ» غیر قابل شمارش است. با توجه به مفهوم جمله،

در جای خالی نیاز به مفهوم «کاغذ» داریم، پس نباید «paper»

به صورت جمع به کار رود (رد گزینه های «۲ و ۴»). مشخصاً برای

یک اسم غیر قابل شمارش نیاز به ساختار «there is» داریم (رد

گزینه «۱»).

(گرامر)

۱۲۴- گزینه «۱»

(بیتا قربان پور)

ترجمه جمله: «معلم یک راهبرد جدید توضیح داد تا به دانش آموزان کمک کند در طول امتحانات پایان ترم کلمات سخت را راحت تر به خاطر بسپارند.»

(۱) راهبرد (۲) خط کش

(۳) گوینده (۴) واژه نامه

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۳»

(بیتا قربان پور)

ترجمه جمله: «مدیرمان از هر کدامان خواست تا گروه های دو نفره تشکیل دهیم و ایده هایمان را برای پروژه به اشتراک بگذاریم.»

(۱) ملاقات کردن

(۲) آوردن

(۳) جفت کردن (در همراهی با "up")، گروه دو نفره تشکیل

دادن

(۴) اندازه گرفتن

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۱»

(معمرمهری دغلاوی)

ترجمه جمله: «قیمت میوه تازه در بازار به دلیل بارش سنگین و غیر منتظره، به سرعت بالا رفت.»

(۱) قیمت (۲) الگو

(۳) شمع (۴) سلول

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

زبان چینی یکی از قدیمی ترین زبان های جهان با تاریخی بیش از ۳۰۰۰ سال است. بیش از یک میلیارد نفر به این زبان صحبت می کنند و همین امر آن را به رایج ترین زبان روی زمین تبدیل کرده است. زبان چینی گویش های بسیاری دارد، اما رایج ترین آن ها ماندارین است که توسط دولت و در مدارس سراسر چین استفاده می شود. هر کاراکتر نشان دهنده یک کلمه یا بخشی از یک کلمه است و هزاران کاراکتر برای حفظ کردن وجود دارد.

علاوه بر کاراکترهای نوشتاری، چینی یک زبان نواختی است. این بدان معنی است که یک صدای یکسان بسته به نواختی که استفاده می شود، می تواند معانی مختلفی داشته باشد. در زبان ماندارین

۱۲۸- گزینه «۳»

(آزمین زمانی)

ترجمه جمله: «متن در مورد کاراکترهای زبان چینی چه چیزی را بیان می‌کند؟»

«هر کاراکتر نشان‌دهنده یک کلمه یا بخشی از یک کلمه است.»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه «۲»

(آزمین زمانی)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟»

«گفتن یک کلمه با نواخت (لحن) اشتباه می‌تواند معنای آن را به کلی تغییر دهد.»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه «۱»

(آزمین زمانی)

ترجمه جمله: «امروزه مردم در حال یادگیری زبان چینی هستند ...»

«تا با میلیون‌ها نفر در سراسر جهان ارتباط برقرار کنند.»

(درک مطلب)

چهار نواخت (لحن) اصلی وجود دارد و استفاده از نواخت اشتباه می‌تواند معنای یک کلمه را به کلی تغییر دهد. برای مثال، کلمه "ma" بسته به نواخت (لحن) می‌تواند به معنای مادر، اسب یا سرزنش کردن باشد.

امروزه، مردم سراسر جهان به دلایل مختلفی در حال یادگیری زبان چینی هستند. برخی می‌خواهند به چین سفر کنند، در حالی که برخی دیگر برای اهداف تجاری یا آموزشی آن را می‌آموزند. فناوری یادگیری زبان چینی را آسان‌تر کرده و برنامه‌هایی برای کمک به دانش‌آموزان برای تمرین خواندن، نوشتن و صحبت کردن در دسترس هستند. با وجود چالش‌ها، یادگیری زبان چینی می‌تواند بسیار ارزشمند باشد، زیرا درهایی را برای درک یک فرهنگ غنی و ارتباط با میلیون‌ها نفر در سراسر جهان می‌گشاید.

۱۲۷- گزینه «۱»

(آزمین زمانی)

ترجمه جمله: «چرا ماندارین به عنوان رایج‌ترین گویش در چین در نظر گرفته می‌شود؟»

«[زیرا] توسط حکومت و در مدارس استفاده می‌شود.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۶ آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
حامد کریمی	مسئول دفترچه
تلاشی در مسیر موفقیت آرزین غلامی	ویراستار
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، امیرحسین افجه، علی کریمی فرع، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
ستایش یآوری	ویراستار مستندسازی

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۱

(مادر کریمی)

متن از اقداماتی سخن می‌گوید که شخص پیش از نتیجه‌گیری، اغلب ناخودآگاه، انجام می‌دهد که برابر نتیجه ناخوشایندی که «محتمل» است بهانه‌ای داشته باشد.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۴

(مادر کریمی)

در انتهای متن، از اکتفای نظام آموزشی به برجسب‌زنی دانش‌آموزان به صفات «بی‌مسئولیت» و «تنبل» انتقاد و آن، ادامه‌دهنده مشکل شمرده شده است، نه حل‌کننده آن. پس در انتهای متن هم باید به همین موضوع اشاره کند. این کار، چرخه معیوب ترس از شکست و نقصان‌گرایی خودبازدارنده را تداوم می‌بخشد.

(درک متن، هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۳

(مادر کریمی)

حرف «ی» در انتهای واژه «عامل» معنا و کاربرد «نکره وحده» دارد: یک عامل

(ساقتمان واژه‌ها، هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۳

(ممیر اصفهانی)

واژه «فرصت‌سوزی» سه جزء دارد و دیگر واژه‌ها چهار جزء:

خودبازدارنده: خود + باز + دار + نده

برهم‌کنش: بر + هم + کن + ش

دانشگاهی: دان + ش + گاه + ی

فرصت‌سوزی: فرصت + سوز + ی

بی‌سازوکار: بی + ساز + و + کار

(ساقتمان واژه‌ها، هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۱

(ممیر اصفهانی)

«سنگ»، «سبو» را می‌شکنند و صدا، سکوت را.

(روابط بین واژگان، هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۳

(ممیر اصفهانی)

در الگوی صورت سؤال، حرف‌های چهارم، سوم و دوم هر کلمه با همین ترتیب حرف‌های اول و دوم و سوم کلمه بعد است. پس باید سه حرف نخست کلمه جایگزین علامت سؤال «مار» باشد که در واژه «مارمولک» چنین هست.

(روابط بین واژگان، هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۳

(ممیر اصفهانی)

در شکل صورت سؤال، تعریف اعم از تعریف‌شونده است. در گزینه‌ها: قوم‌و خویش، ممکن است انسان‌هایی باشد که شخص با آن‌ها رابطه‌ای بر مبنای خون ندارد.

مرتبط، دقیقاً شکلی است که همه ویژگی‌های مستطیل و همه ویژگی‌های لوزی را دارد.

انسان، یکی از جاندارانی است که برای زنده‌ماندن، به هوا، آب و غذا احتیاج دارد. اما هر جانداری که برای زنده‌ماندن، به هوا، آب و غذا احتیاج دارد، انسان نیست.

در واقع این تعریف، اعم از تعریف‌شونده است. مثلث، شکلی است که مجموع زوایای داخلی آن ۱۸۰ درجه است، ولی تنها برخی مثلث‌ها زاویه‌ای ۹۰ درجه دارند.

(انساب اربعه، هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۳

(کتاب ذره‌بین نهم)

از عبارت «ج» نتیجه می‌شود که هیچ مرد فرانسوی متأهل نیست و هیچ مرد آلمانی مجرد نیست. از عبارت «ب» می‌دانیم زوجی در جمع هست که یکی از آن‌ها فرانسوی است، ولی مرد فرانسوی متأهل نداریم. پس حتماً این ازدواج بین یک زن فرانسوی و یک مرد آلمانی انجام شده است. همچنین از آن‌جا که آلمانی‌ها طبق عبارت «الف» تماماً یک جنس دارند، زن آلمانی در جمع نیست. گفته‌های بالا به‌طور خلاصه در جدول‌های زیر جمع شده است که در آن علامت «✓» یعنی «هست» و علامت «✗» یعنی «نیست» و علامت «؟» یعنی از بودن یا نبودن آن اطلاعی نداریم:

آلمانی فرانسوی

مجرد	✗	?
زن: متأهل	✗	✓

آلمانی فرانسوی

مجرد	✗	✓
مرد: متأهل	✓	✗

پس «هیچ زن آلمانی مجردی در جمع نیست» و «حداقل یک زن فرانسوی متأهل در جمع هست»، ولی «هیچ مرد و زن آلمانی مجردی در جمع نیست».

(مقیقت‌یابی، هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه ۱

(کتاب ذره‌بین نهم)

طبق جدول‌های پاسخ سؤال قبل، از بودن یا نبودن زن فرانسوی مجرد در جمع اطلاعی نداریم. مرد آلمانی مجرد و زن آلمانی مجرد در جمع نیست. مرد آلمانی متأهل نیز حتماً در جمع هست.

(مقیقت‌یابی، هوش منطقی ریاضی)

$$\Rightarrow C = \frac{5}{6} \times 12 = 10$$

(نمودار، هوش منطقی ریاضی)

(فرزاد شیرممدلی)

۲۶۵- گزینه «۱»

داریم:

$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} + \hat{D} = 360^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{B} + \hat{D} = (360^\circ - (60^\circ + 72^\circ))^\circ = 228^\circ$$

$$\hat{D} = 5\hat{B} \Rightarrow \hat{D} = 5\hat{B} \Rightarrow \hat{B} + 5\hat{B} = 228^\circ$$

$$\Rightarrow \hat{B} = \left(\frac{228}{6}\right)^\circ = 38^\circ \Rightarrow \hat{D} = 190^\circ$$

$$\hat{C} = 60^\circ, C = 180^\circ \Rightarrow C = \left(\frac{60^\circ}{360^\circ}\right) \times \text{کل}$$

همچنین:

$$= \frac{1}{6} \times \text{کل} = 180^\circ \Rightarrow \text{کل} = 1080^\circ$$

در نهایت:

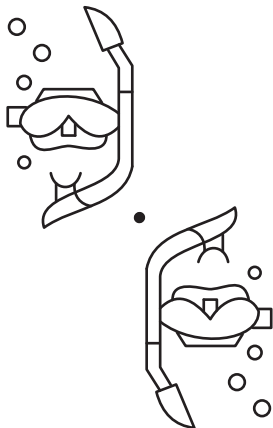
$$\frac{(\hat{D} - \hat{A})}{360^\circ} = \frac{D - A}{\text{کل}} \Rightarrow \frac{190^\circ - 72^\circ}{360^\circ} = \frac{D - A}{1080^\circ} \Rightarrow D - A = 354$$

(نمودار، هوش منطقی ریاضی)

(غاطه، راسخ)

۲۶۶- گزینه «۱»

تقارن نقطه‌ای شکل صورت سؤل، همان دوران صدو هشتاد درجه‌ای است:

(قرینه‌یابی، هوش غیرکلامی)

(فرزاد شیرممدلی)

۲۶۷- گزینه «۲»

شکل گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» از دوران یکدیگر حاصل می‌شود ولی

شکل گزینه «۲» متفاوت است. در این شکل، علامت Z باید به جای S

قرار گیرد تا این شکل نیز با سایر گزینه‌ها یکسان شود.

(شکل متفاوت، هوش غیرکلامی)

(علی کریمی فرخ)

۲۶۰- گزینه «۱»

«ب» گفته است «الف» دروغ می‌گوید. اما «ج» هم حرف «الف» را تکرار می‌کند و «د» نیز او را راستگو می‌داند. پس اگر «ب» راستگو باشد، سه نفر دروغگو هستند که ممکن نیست. پس «ب» دروغگوست. «ه» نیز دروغگوست که خود را دزد معرفی کرده است، چون «الف» دزد است.

(منطق، هوش منطقی ریاضی)

(علی کریمی فرخ)

۲۶۱- گزینه «۳»

نیلوفر دخترخاله شبنم و دخترخاله نرگس است. پس شبنم و نرگس یا خواهر یکدیگرند یا دخترخاله هم. پس در هر حالت، بنفشه که زن‌دایی شبنم است، باید زن‌دایی نرگس هم باشد.

زن‌دایی شبنم = دایی شبنم — مادر شبنم — خاله شبنم
بنفشه شبنم

نیلوفر شبنم

(نسبت‌های فانوارکی، هوش منطقی ریاضی)

(امیرمسین افیه)

۲۶۲- گزینه «۲»

از ابتدای سال ما تا روز چهارم آبان، ۲۲۰ روز است:

$$6 \times 31 + 30 + 4 = 220$$

که این زمان برای ساکنان «ز»، برابر است با ۱۳۲ روز:

$$\frac{24}{40} \times 220 = 132$$

هر ماه این سیاره بیست روز است، پس در ماه هفتم و روز دوازدهم هستیم:

$$132 = 6 \times 20 + 12$$

(تقویم، هوش منطقی ریاضی)

(امیرمسین افیه)

۲۶۳- گزینه «۲»

ساعت اول هر ده دقیقه، یک دقیقه جلو می‌افتد. یعنی در هر ۱۰t دقیقه، ۱۱t دقیقه پیش می‌رود. ساعت دوم نیز در هر پانزده دقیقه یک دقیقه عقب می‌ماند، یعنی در هر ۱۵t دقیقه، ۱۴t دقیقه پیش می‌رود. پس اختلاف دو ساعت در t دقیقه، برابر است با:

$$\frac{11}{10}t - \frac{14}{15}t = \left(\frac{33-28}{30}\right)t = \frac{1}{6}t$$

برای آن که این دو ساعت دوباره عددی یکسان را نشان دهند، باید ۱۲

ساعت بگذرد، یعنی $12 \times 60 = 720$ دقیقه:

$$\frac{1}{6}t = 720 \Rightarrow t = 4320$$

(ساعت، هوش منطقی ریاضی)

(فرزاد شیرممدلی)

۲۶۴- گزینه «۳»

داریم:

$$\hat{A} = 72^\circ, \hat{C} = 60^\circ \Rightarrow \frac{C}{A} = \frac{60^\circ}{72^\circ} = \frac{5}{6}, A = 12$$

۲۶۸- گزینه «۴»

(فاطمه، راسخ)

در الگوی صورت سؤال:

در سطر اول، خانه کوچک رنگی هر بار یک واحد به سمت راست حرکت می‌کند.

در سطر دوم، خانه اول و سوم مربع‌های اول و سوم رنگی است و خانه دوم و چهارم مربع‌های دوم و چهارم.

در سطر سوم، خانه رنگی هر بار یک خانه به سمت چپ حرکت می‌کند.

در سطر چهارم، خانه سمت چپ همواره رنگی است.

(الگوی شطی، هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۲»

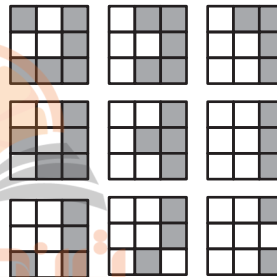
(فاطمه، راسخ)

در هر یک از نه مربع بزرگ صورت سؤال، یکی از نه مربع کوچک که

نشان‌دهنده جایگاه آن مربع است، رنگی است: به جز این، در هر مربع

بزرگ، یک مربع کوچک رنگی بیش‌تر از مربع سمت راست و کم‌تر از مربع

بالایی، رنگی شده است.

(ماتریس، هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۴»

(عمیر کتبی)

با 180° درجه دوران، شکل صورت سؤال به شکل گزینه «۴» تبدیل می‌شود.

(دوران، هوش غیرکلامی)